

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 86/2021
30.06.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Божидара Вујичића, председника већа, Весне Субић и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Божидар Вукашиновић, адвокат из ..., против тужене ББ из ... коју заступа Правобранилаштво Града Зајечара, ради накнаде трошкова за долазак и одлазак са рада, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2049/2020 од 07.10.2020. године, у седници већа одржаној 30.06.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ ревизија тужиоца, **ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ** пресуда Апелационог суда у Нишу Гж1 2049/2020 од 07.10.2020. године, тако што **СЕ ОДБИЈА**, као неоснована, жалба тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Зајечару П1 1030/19 од 08.07.2020. године.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да тужиоцу накнади трошкове ревизијског поступка у укупном износу од 29.740,00 динара, у року од 8 дана од дана пријема отправка пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Зајечару П1 1030/19 од 08.07.2020. године, усвојен је тужбени захтев и обавезана је тужена да тужиоцу, на име накнаде трошкова за долазак и одлазак са посла, за период од 01.09.2015. године до 31.12.2015. године и за период од 01.07.2016. године до 31.12.2017. године исплати укупан износ од 41.200,00 динара, са законском затезном каматом на одређене појединачне износе, од доспелости сваког појединачног износа до исплате и обавезана је тужена да тужиоцу, на име трошкова парничног поступка, исплати износ од 41.596,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 2049/2020 од 07.10.2020. године, првостепена пресуда је преиначена, тако што је тужбени захтев одбијен, као неоснован и обавезан тужилац да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 45.000,00 динара.

Против правоснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалог права.

Испитујући побијану пресуду, у смислу члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/2011...18/2020, у даљем тексту: ЗПП), Врховни касациони суд је оценио да је ревизија тужиоца основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у радном односу код тужене по основу Уговора о уређивању међусобних права, обавеза и одговорности од 14.07.2006. године, на радном месту ... . Тужилац живи на удаљености од места рада од око 500 метара, а на посао и са посла је ишао сопственим моторним возилом или пешице, док је градски превоз користио врло ретко. Према извештају „Николић превоз“ д.о.о. Самариновац, који је једини пружао услуге јавног превоза у спорном периоду на територији града Зајечара, цена појединачне карте у градском саобраћају износила је 50,00 динара у једном правцу. Тужена није организовала сопствени превоз за запослене. У спорном периоду тужена тужиоцу није исплатила накнаду трошкова за долазак и одлазак са посла, нити му је обезбеђивала месечну претплатну карту. Тужилац је у спорном периоду остварио 412 ефективних радних дана, што је утврђено из потврде коју је доставила тужена школа.

На овако утврђено чињенично стање, првостепени суд је применио материјално право из члана 118. став 1. тачка 1. Закона о раду ("Службени гласник РС" бр. 24/05...75/14) и члан 26. став 1. Посебног колективног уговора за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика ("Службени гласник РС" бр. 21/15) и оценио да је тужбени захтев основан. Тужена није обезбедила сопствени превоз за своје запослене, а градски превоз је био организован према потребама становништва, а не према потребама радника тужене са линијама и редом вожње који би били адекватни за благовремени долазак радника тужене на посао и одлазак са посла и за несметан процес рада у школи. Оценио је да се растојање између места становања и места рада тужиоца не може сматрати малим растојањем које је тужилац у обавези да пређе пешице, јер су близина односно даљина релативни појмови који зависе од психофизичких способности сваког појединог лица, тим пре што удаљеност од 500 м обухвата једну или више возних станица постојећег градског јавног превоза.

По становишту другостепеног суда тужилац нема право на накнаду трошкова превоза. Према датим разлозима, он нема потребу за коришћењем услуге јавног превоза, будући да станује у непосредној близини места рада, па самим тим нема стварне издатке на име плаћања превоза за долазак и одлазак на посао. Из наведених разлога другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и тужбени захтев одбио, као неоснован.

Према мишљењу Врховног касационог суда, основано се ревизијом тужиоца указује да је другостепена пресуда заснована на погрешној примени материјалног права.

Одредбом члана 118. став 1. тачка 1. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05..13/17) је прописано да запослени има право на накнаду трошкова у складу са општим актом и уговором о раду за долазак и одлазак са рада, у висини цене превозне карте у јавном саобраћају, ако послодавац није обезбедио сопствени превоз.

Из цитиране законске одредбе произлази да се ближи критеријуми за остваривање права запослених на накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада прописују општим актом и уговором о раду. Предмет тужбеног захтева је исплата накнаде трошкова за долазак и одлазак са рада у периоду од 01.09.2015. године до 31.12.2015. године и у периоду од 01.07.2016. године до 31.12.2017. године. У наведеном периоду право запослених у средњим школама на накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада било је регулисано одредбама Посебног колективног уговора за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика („Службени гласник РС“, бр. 21/2015) који се примењује од 05.03.2015. године. Овим актом је предвиђено право запосленог на накнаду трошкова доласка и одласка са рада у висини цене превозне карте у јавном саобраћају (градски, приградски, међуградски) која мора бити исплаћена до петог у месецу за претходни месец.

Полазећи од напред цитираних одредаба, не може се прихватити закључак другостепеног суда да тужилац нема право на накнаду ових трошкова, будући да нема потребу за коришћењем превоза, а самим тим ни издатке по том основу. Погрешан је став другостепеног суда да тужилац нема право на накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада само због тога што станује на удаљености од 500 метара од места заспелења. Право на накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада према цитираним прописима није условљено ни постојањем организованог јавног превоза, ни удаљеношћу од места запослења, већ једино постојањем стварних трошкова за долазак и одлазак са рада. Стварни трошкови одређују се према броју ефективних радних дана и цене појединачне карте у јавном превозу. Чињеница да тужилац станује на око 500 метара од места запослења не значи да је то растојање дужан да пређе пешице. Наведено растојање се не може нужно сматрати малим растојањем јер су близина, односно даљина, релативни појмови који зависе од психо – физичких способности сваког појединца понаособ, а цитираним релевантним прописима није предвиђена обавеза да се приликом обрачуна стварних трошкова за долазак и одлазак са рада узму у обзир и психо – физичке способности запосленог о чијем се праву одлучује.

Сходно наведеном, тужилац има право на накнаду трошкова по цени појединачне карте у јавном саобраћају у једном правцу у износу 50,00 динара по броју ефективних радних дана у спорном периоду, како је то правилно оценио првостепени суд.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је, применом члана 416. став 1. ЗПП, преиначио другостепену пресуду тако што је одбио, као неосновану, жалбу тужене и потврдио првостепену пресуду.

Тужиоцу, према успеху у ревизијском поступку, применом одредби чл. 153, 154. и 163. ЗПП припада право на накнаду трошкова ревизијског поступка и то износ од 12.000,00 динара за састав ревизије, износ од 7.096,00 динара на име таксе на ревизију и износ од 10.644,00 динара на име таксе на одлуку ревизијског суда, укупно

29.740,00 динара, према важећој Тарифи о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката и Таксеној тарифи из Закона о судским таксама.

Из наведених разлога, применом члана 165. став 2. ЗПП, одлучено је као у ставу другом изреке.

**Председник већа-судија
Божидар Вујичић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић